

[Chr. Nielsen.]

men det faktiske er dog — det er fastslået både i folketinget og ved forelæggelsen her i dag —, at grynpriserne vil stige i den kommende tid; og at flormel, franskrød og finbrød vil stige i pris er ligeså sikkert. Når grynprisen stiger med 5 øre pr. kg og flormel og produkter fremstillede deraf får en lignende eller måske endnu større forhøjelse, betyder det en yderligere belastning af de dårligst stilledes økonomi, og jeg synes ærligt talt ikke tiden maner til at handle således. Det er ikke mere end et halvt års tid siden, at både regeringen og de faglige organisationer her i landet fik arbejderklassen til at vedtage et overenskomstforslag, som kun gav en ringe lønforhøjelse, idet man samtidig udtalte, at man ville sikre dem mod prisstigninger. Vi har sommeren igennem set, hvorledes så den ene pris, så den anden har fået en tand opefter. Det foreliggende lovforslag betyder, fordi man trækker gryn og mel ud af ordningen, en yderligere prisforhøjelse, og det synes jeg man skulle se at komme bort fra. Det må være den anden vej, vi skal med priserne, og hvis ikke forholdene fører det med sig på de områder, hvor der findes tilskudsordninger, må man opretholde disse tilskudsordninger, indtil man er sikker på, at priserne, når der gives slip på tilskuddet, holdes på det niveau, hvor de i dag befinder sig.

Landbrugsministeren (Bording): Jeg takker de fire første ordførere for tilslutningen til lovforslaget.

Det ærede medlem hr. Wittrup nærede nogen ængstelse for, at der kunne være en fristelse til at opfodre rugbrødet, men jeg vil gerne dertil sige, at der er en betydelig forskel på stillingen og fristelsen med hensyn til melet og med hensyn til brødet. For det første koster melet kun halvdelen af fremstillingsprisen; det kan derfor meget let konkurrere med foderkorn og frister altså meget stærkt, hvorimod rugbrødet koster lige så meget som kornet på grund af det arbejde, der er med at fremstille det, og på grund af den tilførsel af vand, der kommer i det, så der er ikke tilnærmelsesvis den samme fristelse her.

Det ærede medlem hr. P. A. Poulsen sagde, at man jo nu gennemførte kontrol med melet ned til bagerne og så ikke læn-

gere. Det ærede medlems udtalelse er, såvidt jeg forstod den, ikke helt rigtig, for når man fører kontrollen ned til bagerne i stedet for til møllerne, er det naturligvis for at man ikke skal kunne sælge tilskudsmel, som ikke bliver bagt til rugbrød. Den kontrol kan man ikke føre med møllerne, men det kan man med bagerne, fordi de kun får tilskud til det mel, de faktisk anvender til bagning af rugbrød. Derfor tror jeg, man ved den ordning, der her foreslås, har opnået, såvidt det overhovedet er muligt, at hindre, at man bruger tilskudsmel til opfodring, hvad naturligvis ingen kan være interesseret i.

Det ærede medlem hr. Chr. Nielsen fremstillede forholdene sådan, at man fik det indtryk, at sådan som loven nu er formet, har den været formet i 10 år; men det er jo helt ved siden af. Bestemmelserne om tilskud til hvedemel og gryn er ikke mere end et halvt år gamle; indtil den tid har man kun givet tilskud til at holde prisen nede på rugbrød, man har endogså gennem årene krævet en afgift af hvedemelet for at holde rugbrødsprisen nede, fordi man her i rigsdagen har haft den opfattelse, at rugbrødet var langt, langt det nødvendige, og at forbruget af hvedemel er i nogen grad luksuspræget, navnlig da, når man kommer til wienerbrød og den slags ting. Man må selvfølgelig indrømme, at det er ikke den fattigste del af befolkningen, som spiser meget wienerbrød o. lign.; derfor har man altid ment, at det første og vigtigste var at holde rugbrødspriserne nede. Hertil kommer, at det statstilskud, der nu er givet det sidste halve år, er 5—6 gange så stort til rugbrødet som til hvedemel og gryn. Derfor betyder det naturligvis en ligeså mange gange større værdi for forbrugerne, at det er for rugbrødet, man opretholder tilskudsordningen og ikke med hensyn til de andre varer, der ikke har den betydning som fornødenhed i husholdningerne, som rugbrødet har. De bemærkninger, jeg her har gjort, gælder hvedemelet og de af hvedemelet frembragte produkter.

Med hensyn til grynene har jeg hele tiden været betænkelig ved, at man opbevarede rationeringen og så fortsatte med tilskud, fordi der her ikke alene er — hvad skal vi sige? — en uforsvarlig fristelse til opfodring, men der er en naturlig